

Evje og Hornnes kommune ved Ordføreren

Kopi:

Audnedal, Bygland, Høgebostad, Kvinesdal, Sirdal og Åseral kommuner; listen kunne forlenges.

(Brev I til VI gjengitt i kommentar-avisa.no)

VEDRØRENDE VINDGENERATORPARK; HORNNES; VII

Om hvem som sier hva og hva man faktisk gjør.

"Hvis produksjonen av ren strøm øker med rundt 30 prosent, kan Norges klimautslipp halveres. Det anslår Statnett i en ny rapport, som ser på mulighetene til å elektrifisere Norge enda mer. Ulempen er at det vil kreve mange nye vindmøller i norsk natur." "Veitrafikken blir utslippsfri og mange plattformer på sokkelen går over fra gasskraft til ren strøm fra land." (Aft. 22. mars) Vi kommer tilbake til Aftenposten, "klimautslipp", Statnett et al.

NAF-medlem spør: "I brosjyren Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap nylig sendte alle husstander står det: Uvær, naturhendelser, sabotasje, tekniske problemer, terror eller krigshandlinger kan blant annet føre til at man kan miste strømmen. Hvordan skal man da kunne lade elbiler?"

"SVAR <forbrukerrådgiver Anette Berve, NAF>: Det er et godt spørsmål du stiller, for det er ikke lenge siden nyttårsstormen herjet og hurtigladestasjoner på Sørlandet var uten strømtilgang..." (Motor 1/-19)

DSBs brosjyre skriver bl.a. at "Hvis flere av oss er i stand til å ta vare på oss selv og de rundt oss ved en hendelse, kan hjelpen settes inn der behovet er størst." "Sørg for at det utstyret du planlegger å bruke i en nødsituasjon virker".

Noen som (fremdeles) har bruk for bil "ved en hendelse"? Enn varme i heimen? Hvem vil ha elektrisk bil?

"Danmark reduserte sine kjøpsfordeler knyttet til elbiler, med den følge at elbilsalget falt kraftig." (Red. Lina Schøyen, Motor 1/-19)

Jon Winding-Sørensen rapporterer fra bilutstillingen i Geneve (7-17 mars; Bil 4/-19): "En mindre SUV, Tonale, fra Alfa <Romeo>... skal plugin-hybridiseres. Men mest overraskende var den nye sjefen, Mike Malone, sa i klartekst at han gadd ikke bygge elbiler før publikum ba om det. De kommende EU-bøtene for ikke å møte flåteutslippskravene var billigere enn å utvikle elbiler.

Jeg vet det er asosialt å si eller tenke slikt midt oppi alle overdrevne og lett gjennomskuelige forsøk på grønnvasking, men jeg syns det er litt tøft og så. Og apropos grønnvasking. Alle produsentene jeg spurte sa at de la stor vekt på at batteriene til elbilene deres kom fra etiske leverandører. Men hvis dette er sant hvorfor er det ingen som gjør noe poeng av det da? Glasshus er min u-middelbare reaksjon."

"Jeg har alltid trodd at Sveits var det grønneste landet i Europa når vi snakker samferdsel. Det har vært elbiler på Genève-utstillingen siden jeg begynte å henge her i 1961, og enorm oppmerksomhet rundt alternative drivstoff.

Tirsdag, den andre pressedagen, var det avstemning i nasjonalforsamlingen om man skulle forby salg av diesel og bensin-biler fra 2025. Forslaget falt med 122 mot 63 stemmer."

Regjeringen er opptatt av norsk tilstedeværelse på Svalbard. Profesjonister kalkulerte fortsatt uttak av øens høykvalitetskull lønnsomt.

Og Regjeringen nytter milliarder på å fjerne hundreder lønnsomme boots from the ground.

"Kolutfvinninga har vore fundamental for det norske Svalbard-samfunnet og for den norske kontrollen med øyane heilt frå starten, meiner" Per Arne Totland (Dag og Tid 15. mars; Totlands Svalbard-bok er lærerik.) "...: Svalbard er Noregs akilleshæl, og når russarane skal setje press på Noreg, brukar dei Svalbard. -I den spende situasjonen sidan anekteringa av Krim har russarane Svalbard på toppen av agendaen i alle møte med Noreg."

"... det norske handlingsrommet er under press frå mange hald. EU pressar Noreg i striden om snøkrabben i Barentshavet, og saka hamnar truleg hos Haag-domstolen. Kinesarane er rasande fordi dei ikkje sjølve får avgjere kva slag forskning dei skal drive med i Ny-Ålesund <se herom prof. Torbjørn Pedersen; Ny hodepine i nord; Aftp. 26. mars>. Og russarane protesterer stadig på norsk Svalbard-politikk, seier Totland. -Alt dette gjer at vi bør sikre at det er nok norske føter på bakken på Svalbard. Ei norsk befolkning der er naudsynt for det norske truverdet.

-Norske styresmakter ser for seg at turisme og forskning kan erstatte kolgruvene som sysselsetjing? -Eg trur ikkje dei kan det. Kolgruvene stod for ei verdiskaping på kring ein milliard kroner i året. Det er avgrensingar i kva Svalbard-naturen toler av turisme, og cruiseturistane legg ikkje att mange kroner. Forsking og utdanning på Svalbard er interessant og viktig, men gjev ikkje mykje verdiskaping. Forskarar er der på korte opphald, og studentane tek kanskje ein grad, men dei reiser att. Dei kan ikkje lage eit robust samfunn."

"... nedlegginga vart vedteken utan nokon strategi for Svalbard etter kolet eller nokon analyse av konsekvensane nedlegginga får for det norske nærværet. Ein slik analyse skal kome no i vår, og det er lovleg seint."

Maj. John Berg; Aftp. 7. mars: "Britene arbeider for tiden energisk med en forsvarsstrategi for Arktis, noe vi ikke gjør."

"Et enormt antall mennesker får hodepine av mobiltelefonbruk. Overfor forskerne som spurte spørsmål om det i 1996, medga nesten en fjerdedel av de spurte nordmenn, som man nå betrakter som moderate mobiltelefonbrukere (mer enn én time per dag), at de fikk hodepine. Nesten to tredjedeler av ukrainske universitetsstudenter som var tunge mobiltelefonbrukere (mer enn tre timer per dag) medga det samme overfor forskerne som stilte dem spørsmål om det i 2010." (Arthur Firstenberg; Den usynlige regnbuen - Historien om elektrisiteten og livet; s.427)

"Når vi innen 2023 skal flytte alle kundenes tjenester over på moderne teknologier..." "Kobbernettene har tjent det norske samfunnet med fasttelefon i godt over 100 år - og bredbånd i cirka 25 av dem. Det kan lett oppstå feil på gamle linjer, og i noen tilfeller er reservedeler ute av produksjon.

Derfor har vi bestemt oss for å bytte ut kobbernettene med sikrere og mer pålitelig teknologi som er tilpasset fremtiden. I praksis innebærer det at kundene får bredbånd og telefoni overført til nye og moderne teknologier, som oftest mobilnett eller fiber." (Konst.adm.dir, Telenor Norge, Bjørn Ivar Moen; Det store digitale hamskiftet; Nationen 21. mars; han skriver "de fleste foretrekker 4G-telefon framfor fasttelefon med dreieskive.")

Da Arthur Firstenberg returnerte til New York 16. november 1996, hvor Omnipoint Communications den 14. hadde startet digital mobiltelefoni, holdt han på å dø. Firstenberg har (s.430-1) gjengitt 'interessante' dødsgrafer fra -96/-97 fra tidspunkt for slik oppstart i amerikanske storbyer.

"Vekstraten for kreftdødsfall, altså hastigheten økningen økte med, skjøt fart i Sverige i 1920, 1955 og 1969, og fikk en nedgang i 1978. "I 1920 fikk vi AM-radio, i 1955 fikk vi FM-radio og TV1, i 1969 fikk vi TV2 og farge-TV, mens i 1978 ble flere av de gamle kringkastingssenderne for AM stengt ned, skriver" Örjan Hallberg og Olle Johansson "i sin artikkel "Cancer Trends During the 20th Century"". (Firstenberg s.286)

"-I løpet av høsten 1997 begynte plutselig sykemeldingene å øke i fylke etter fylke. Dette mønsteret ble sist observert i de to Norrlandsfylkene og Gotland, der økningen startet etter januar 1998... forteller Hallberg. Den svenske for-

skeren opplyser at i 1997 begynte også trafikkulykker med personskade og ulykker på arbeidsplassen å øke. Det samme gjorde dødsfall på grunn av ytre omstendigheter, drap og selvmord. Til og med dødsfall grunnet Alzheimers sykdom begynner å øke fra 1997. -En hypotese for å forklare dette tar utgangspunkt i at GSM-systemet for mobiltelefoner ble komplettert med 1800 MHz-systemet fra høsten 1997. Det ble innført senere i noen fylker. Det er klar korrelasjon mellom innføringen av GSM-systemet og disse helseproblemene, opplyser Hallberg." "Hallberg forteller at tilsvarende utvikling er påvist i Sveits: etter at GSM-systemet ble utbygd, har forekomsten av en rekke helseproblemer økt, blant annet psykiske lidelser, stoffskifteproblemer, nervelidelser, ulykker og vold." (Helsemagasinet 8/-15)

"Swiss Re og Lloyds tar nå ikke lenger forsikringsansvar for følgeskader fra mikrobølge-eksponering og oppfatter den finansielle risikoen framover på dette området som "svært dramatisk" og "faretruende" såvel for aktører innen trådløsmarkedet som for forsikringsbransjen.

Deres finansielle vurderinger er nær knyttet til forskningsfunnene om helsevirkninger, rettssakene, og nye politiske vedtak for å begrense eksponering." (@inarflydal.com , 2016)

Slikt gir knapt pause hos Samferdselsdepartementet, trådløsimindustrien og Telenor; som dir. Moen (op.cit.) skriver 21. mars "Det handler ganske enkelt om å gjøre din og min hverdag bedre, smartere og tryggere. Det handler om å tilrettelegge for god livskvalitet for eldre som ønsker å bo hjemme lenger, om e-helse og smarte kommuner, og at det offentlige i større grad kan ta i bruk digitale løsninger."

Så pøs på. "En av verdens mest anerkjente krefteksperter og rådgiver for WHO's kreftforskningsenhet, professor Anthony Miller ved Toronto University, sier nå at stråling fra (og til) trådløse medier møter kriteriene for å kunne klassifiseres som "gruppe 1 kreftfremkallende for mennesker"". (Bjørn Vassnes; Kl.k. 28.06.18) Men bare fortsett; "Telenor har sagt at de vil åpne de første kommersielle 5G-nettene i 2020", skriver Bondebladet 28. mars.

Einar Flydal (einarflydal.com) skriver 23. januar at "I mai 2018 inngikk de <nordiske statsministre> samarbeid om raskt å få bygd ut 5G trådløs kommunikasjon. Slik vil de gjøre de nordiske stater til foregangsland også på dette feltet."

"... velter det fram kloden rundt videointervjuer, avisartikler, forskningsstudier og annen dokumentasjon som viser at 5G - fundamentet for IKT-visjonen - bare kan innføres på bekostning av økologisk bærekraft og folkehelse. Skal vi tro fagfolkene, er den nordiske ministeravtalen snarere et frontalangrep. Det er derfor interessant å se litt på bakgrunnen for intensjonsavtalen og hva slags tankemessig grunnlag den og digitaliseringsvisjonen er basert på."

"Virkemidlene for å bli "digital foregangsregion" beskrives også i ministererklæringen fra Digital North-konferansen: Det siktes mot sterkere integrasjon, å fjerne handelshindringer, raskere offentlig informasjonsflyt, styrket digitalt samarbeid og økt samlet konkurransekraft innen IKT. Kort sagt tradisjonelle verktøy for økonomisk vekst og raskere pengeflyt, hjulpet fram av IKT."

"... erklæringen nevner spesielt visjonen om å integrere de ulike kommunikasjonsteknologiene til noe som best kan betegnes som ett eneste Wi-Fi-aktig nettverk som er tilgjengelig overalt...: "fremme 5G og at ulike teknologier for tilgang til nettet, skal kunne brukes om hverandre, herunder en kombinasjon av ulike nettverk - kablede, jordbundne trådløse og satellitt-baserte - i den hensikt å skape sømløs allestedsnærværende dekning i byer såvel som i fjernliggende områder på land og til vanns"."

"Beslutninger tas nå for å øke det globale mikrobølge-regnet innen 2020 - fra et jevnt duskregn til striregn", skriver Firstenberg (s.445) om Google, Facebook, Amazon etc.s planer for global trådløs internett via tusener nye satellitter. "De av oss el-overfølsomme som husker hva som skjedde da verden fikk sa-

tellitt-telefoni, ser for seg en katastrofe:

I 1998 ble det skutt opp et nytt stjernebilde på himmelen bestående av 66 satellitter. De var del av Iridium, en mobiltelefonitjeneste som for første gang også skulle dekke de enorme, og til da ubetjente områdene på jorda som tidligere var overlatt til pingviner og hvaler... At tusenvis av brevduer gikk tapt under konkurranse i løpet av de to ukene etter 23. september 1998, skapte nyhetsoppslag. At villfugler heller ikke fløy, fikk bare kort omtale. Den menneskelige prisen ble ikke nevnt i det hele tatt. Omkring den 1. oktober 1998 kontaktet jeg syttititre el-overfølsomme personer i seks land. Jeg undersøkte ... viste at åttiseks prosent av de el-overfølsomme personene som ble intervjuet, og et flertall av pasientene og støttegrupped medlemmene, var blitt syke nøyaktig på onsdag den 23. september. De hadde fått de typiske tegnene på elektrisitetssykdom... Jeg mistet forøvrig luktesansen den 23. september 1998, og den er fortsatt ikke kommet på plass." "... det skjedde en fire til fem prosents økning i den nasjonale dødshyppigheten i de to ukene da el-overfølsomme var syke og fuglene ikke fløy over himmelen.

Også da det neste selskapet for satellittmobiltelefoni, Globalstar, startet opp sin tjeneste, ble det etterfulgt av utbredt, plutselig sykdom." osv.

Kanskje en oppgave for streikevillig skoleungdom som vil 'gjøre en forskjell'? Nei til satellitt-regn og 5G?

Mennesket og hunden, insekt og plante, alle er elektriske innretninger; og ingen er immun.

Økt norsk matproduksjon? Ikke som øket selvforsyning.

Drøvtyggeren er grunnleggende en karbonnullsuminnretning egnet til å produsere mat fra norsk utmark samt fra de 2/3 dyrket mark som kun er grasmark. Den skal nå anses som et problem. Kjøttproduksjon på langreist regnskogssoya er samtidig OK.

Metan (CH₄s) levetid er beregnet til omkring 12 år, CO₂s opptil 200 år. Et konstant tilskudd av metan fører kun til konstant konsentrasjon. "Mens Norges totale klimagassutslipp har økt med 2,4 prosent siden 1990 (startår for rapporteringen), har metanutslippene fra jordbruket vært relativt stabile. Det vil si at konsentrasjonen av CO₂ har akkumulert jevnt i perioden, mens metankonsentrasjonen som skyldes norske drøvtyggere, er stabil grunnet metans korte levetid. Norske drøvtyggers klimapåvirkning blir derfor lavere enn de fire prosentene av årlige norske utslipp som man i dag opererer med." Dertil "er at positive klimabidrag fra jordbruket ikke bokføres i jordbrukssektoren. Jordbruket får ikke noe "fratrekk" for karbonlagring i beitearealer og dyrket mark, siden dette bokføres i sektoren "skog og andre landarealer." (Vilde Haarsaker og Chr. Anton Smedshaug (begge AgriAnalyse); Helsemagasinet 1/-19)

I rapporten Beitemarka - et ukjent karbonlager (AgriAnalyse; prosjektleder Margaret Eide Hillestad; Nationen 23. mars) "blir det blant annet trekt fram at ein studie av europeisk grasmark viser at grasmark lagrar karbon tre til fire gonger meir effektivt enn skog." "-10 prosent av det beste utmarksbeitet bind opp ein tredel av utsleppa frå husdyra. Dette er ikkje eit svar med to strekar under, men det illustrerer noko av karbonlagringa som ikkje blir tatt med i karbonrekneskapen, seier Eide Hillestad."

Statsmaktene (herunder Datatilsynet) er opptatt av noe de kaller 'personvernet'; altmedens mennesket tvangsdigitaliseres og skvises for siste rest av privatsfære; nå også AMS/Elhub, konstant satellittovervåking av kjøretøy og regionalisert legejournal - Hippokrates har vært død lenge. "... retten til et privatliv gir trygghet mot overgrep fra en mektig aktør, staten selv. Jo mer informasjon om borgerne vi lar staten samle, desto mer makt har den over oss alle. Informasjonen kan brukes mot oss, eller den kan komme på avveie." (Daværende leder i Advokatforeningen, Jens Johan Hjort; årstale (Aftp.23.11.17))

NTB refererer 18. mars fra hærsejef gen.maj. Odin Johannessens tale i Oslo Militære Samfund (samme dato kan det synes), hvor bl.a. etterlyses en dedikert he-

likopterkapasitet. (Uten helikoptre mangler resterende hær troverdig deployeringsevne, slik forøvrig Heimevernet mangler etter avviklet funksjonell utrustning hos den enkelte soldat; m.v.) "Hærsjefen reagerer særlig på at planen <gjeldende langtidsplan> ikke gir Hæren rom for å ha nok stående styrker, at de ikke får fornyet viktige våpen raskt nok, og at dette har vært kommunisert i en årrekke uten at det har blitt tatt på alvor."

Johannessen ønsker en ny brigade i Sør-Norge; "-Det er sør og øst i landet vårt at det store flertallet av befolkningen befinner seg, samt at det faktisk er hvor landet styres fra".

Regjeringen flagget 17. desember en stående BrigN-bataljon konvertert til reserve.

Johannessen ønsker altså helikoptre.

Maj. John Berg, Norsk Militært Tidsskrift 3/-16: Sverre "Diesen skriver ikke mye om russisk hybrid-krig eller "desant" (russernes økende evne til store og raske luftlandsettinger av bakkestyrker), eller store terroranslag utenfor politiets ressurser. Hans utlegninger om svakhetene ved å skulle kjøre mekaniserte styrker 300 km inn i Finnmark, svekkes av at han ikke går inn på behovet for luftmobile styrker, med store helikoptre. Er det ikke behov for å frigjøre store penger her, Diesen? Hva gjør andre land? Har ikke de luftmobile styrker?"

"Da Finland, Sverige og Norge gikk sammen om 52 <10 tonns> NH90, luktet danskene luntene og gikk ut av samarbeidet. På sitt lille areal står de med 14 <15 tonns> AW101 Merlin ... i taktisk troppettransport versjon". (John Berg; Artikkelserie Forsvar 2020 nr. 7/2017-18) (Dansk kystvakt nytter forøvrig Sikorsky Sea Hawk med oppgitt timepris 40.000 kr mot NH90s 260.000.)

Det viser seg (Aft. 2. februar) at ikke bare dansker 'luktet luntene': Luftforsvaret ønsket amerikansk og "-NH90 var et politisk styrt kjøp... vi var opp-tatt av hva vi kunne få raskt, sier" daværende luftforsvarssjef, gen.lt Thomas Colin Archer som "allerede i 2006 <tok> til orde for at Norge burde kansellere kjøpet av NH90". Berg igjen:

"Svenskene gikk for 18 NH90 ... i taktisk transportversjon... Svenskene ble snart lei av NH90 sømmelet og hastebestilte 15 Black Hawk... Kontrakt ble inn-gått i desember 2010; den første ble levert på 13 måneder og i april 2013, bare 28 måneder etter at blekket på kontrakten var tørt, var svenskene i Afghanistan med fire Black Hawk."

"Svenskene har altså 33 nye middelstunge helikoptre, dobbelt så store som våre 18 - eller helst færre - gamle Bell'er. I tillegg har svenskene 20 ... og 8 maritime ..."

Av 18 gamle 5 tonns Bell på Bardufoss har regjeringen besluttet 15 til Rygge.

"I alt skal det kjøpes inn nye luftfartøyer til over 100 milliarder frem til 2025." "Men planene for utskifting omfatter ikke transporthelikoptre. Heller ikke i dokumentet "Framtidige anskaffelser til forsvarssektoren 2019-2026", som Forsvarsdepartementet la frem sist uke, finnes spor av planer om transporthelikoptre." (Aft. 8. mars)

"Hvis helikopterstøtte til spesialstyrkene på Rena, for deres eget behov og for deres støtte til politiet hadde vært avgjørende, hadde man ikke samlet helikoptrene på Rygge, men på Rena. Slik man nå gjør det, taper man en time ved innsetting i Oslo." (John Berg; Aft. 03.11.17)

Men tilbake til 'Klima-Greta', krisemaksimering, kampen mot sola og carbon-meltdown; tilbake til start dvs. Aftenposten 22. mars: "En ... halvering av utslippene vil mer enn oppfylle Norges klimamål for 2030 etter Parisavtalen."

"For å oppnå en halvering av utslippene anslår Statnett at man trenger inntil 50 terrawatt-timer (TWh) ny, ren strøm. -Dette er et stort løft. Men Norge er godt i gang, slik at det gjelder bare å videreføre den utviklingen vi har sett de siste årene, sier <konsernsjef Auke> Lont."

"Ulempen er <som sitert innledningsvis> at det vil kreve mange nye vindmøller i norsk natur." Anslagsvis 10.000 (Naturvernforbundet) med oppstillingsplass og snitt 800 meter vei pr turbin; i sum areal på størrelse med Øst- eller Vest-

fold etter hvem man spør. Spredt langs kyst og over norske fjell. Et langt på vei fysiskvisuelt ødelagt Norge.

6

Jeg registrerer den uttalte målsetting om redusert CO2-opphopning. Men det 'de' gjør, og ikke gjør, forteller en annen historie.

Men først en statusoppdatering samt litt om et lite land i verden:

"I 1991 fekk Noreg verdas mest liberale energilov i regi av Senterpartiets Eivind Reiten: Prisen på kraft skulle ikkje lenger vera fastsett av offentlege nemnder, og den såkalla forsyningsplikta vart oppheva." (Jon Hustad; Dag og Tid 15. mars)

"Gjennom de siste tiårene har Norge lagt om sin energipolitikk fra å ha fokus på langsiktighet og lagring av energi i vannmagasinene til en kortsiktig politikk hvor behovet for sparing/lagring av energi er erstattet med kraftutveksling med utlandet. Mens man tidligere sørget for at vannmagasinene hadde nok vann på lager til å ivareta behov for kraft i tilfelle tørrår, eksporterer vi nå vannkraft selv om vannmagasinene er nesten tomme. Resultatet er rekordhøye kraftpriser <og ergo "lønsom" ny "grønn" kraft>, slik Ådne Naper beskriver i sin kronikk i Klassekampen 29. januar." (Pensj. oljedirektør Arne Westeng; Kl.k. 6. februar)

Naper: "Kraftbransjen har et forklaringsproblem. Strømprisen er den høyeste på ni år. Den har doblet seg fra samme tid i fjor. Nettleia skal fortsette å øke fram til 2023. Befolkningen i Sør-Norge har Nordens dyreste strøm. Samtidig når vi en topp for eksport av strøm, og det skal bygges nye kabler for å eksportere enda mer strøm".

"Som Statnett selv svarer, så har produsentene mulighet til å spare vann til de periodene de får best betalt for det. Og i januar får de godt betalt. Kraftbransjen har gått fra å forvalte fellesskapets arvesølv, til å kun selge oss sølv til høyest mulig pris.

Kraftbransjen har over tid fjernet seg fra folket, helt siden vi på begynnelsen av nittitallet gikk fra politisk styring til en kommersiell bransje. Som alle andre aksjeselskap styres offentlig eide kraftselskap etter aksjeloven, hvor fortjenesten skal maksimeres og politisk styring minimeres.

Etter hvert som fortjenesten er blitt større og fattige kommuner har solgt seg ned for å dekke andre utgifter, har større kraftinntekter falt på færre hender."

"Samtidig ble den delen av eiendomsskatten til kommunene som berører produksjonslinjer tilknyttet vannkraftverk, kuttet. Regjeringen ville egentlig fjerne skatt på verk og bruk for hele kraftproduksjonen. Slike forslag oppstår ikke ut fra et vakuum, men i dialog med bransjen. Slike kutt rammer de distriktskommunene som låner bort naturen sin til kraftproduksjon. Og ikke minst svekkes tilliten til kraftselskapene, og den naturlige koblingen mellom kraftproduksjon og velferd."

"... grunnleggende spørsmål om eierskap og fordeling. Men dessverre er det vanskelig å diskutere dette uten å bli idiotforklart av kraftbransjens apostler. Er du for en strategisk bruk av kraft i Norge, er du en egoist som fornekter ti gode år med kraftutveksling. Er du for lave strømpriser for husholdningene, støtter du klimafiendtlig sløseri.

Kraftbransjen fjerner seg fra folket. Først gjennom lovgivning, deretter gjennom en kommunikasjon og hissige lobbyisme som går de kommersielle barnehagene en høy gang. Er du spørrende til hvilken agenda kraftbransjen har, er du mot klima. Er du politisk uenig, mangler du kunnskap." "... kraftbransjen klarer ikke svare ut enkle spørsmål uten å rope deg i øret om noe annet.

Samtidig står motsetningene i kø: ... Utveksling gir lavere strømpris, men strømprisen øker... Norsk vannkraft faser ut fossil kraft i Europa, men vi importerer europeisk kraft - som attpåtil er dyrere enn den norske på grunn av CO2-avgifter på forurensning. Kablene til utlandet er lønnsomme og tjener fellesskapet, men maskinskatten som går til fellesskapet må svekkes for å øke lønnsomheten."

"I stedet for å styrke fellesskapet, her vannkrafta blitt en driver for økte

forskjeller." "Det er ikke sløsing å ha det varmt inne når det er kaldt ute. Og det må være lov å bruke norsk fornybar kraft for å stimulere nye næringer. Da tror jeg det finnes bedre strategisk bruk av krafta enn å eksportere. Er det ingen motsetning mellom eksport og foredling? Da er i så fall kraftbransjen dårlig på å formidle dette."

Et lite land i verden:

"Kina har femdobla utsleppa per person sidan 1990 og er i ferd med å passera Noreg. India ligg i dag der Kina låg i 1990."

"Noreg produserer om lag 140 TWh per år i elektrisitet. I andre kvartal i 2018 auka Kina produksjon av kraft med om lag 230 TWh. Nesten 180 av dei <eller ca. 4 x hva tusener 'norske' landvindturbiner vil gi i 2040> kom frå kolkraftverk." "USA har dei siste ti åra vore den store drivaren i nedgangen av CO₂-utslepp i OECD. Dette har i all hovudsak skjedd på grunn av den sterke auken i bruken av gass, som har erstatta kol."

"Noreg står for 1,1 promille, ein tusendel av verdas utslepp frå fossile kjelder. Delen er raskt fallande, Noreg, saman med heile OECD, utgjør ein stadig minkande del, både relativt og absolutt av verdas globale utslepp. Om Noreg hadde fått høve til å taka med skog i klimarekneskapen slik landa rundt ekvator og til dømes Kina får gjera, ville utsleppa våre vorte halverte og kome ned mot ein halv promille."

"... gass stig no raskt, særleg i USA, men òg i Europa. Her spelar Noreg faktisk ei viss rolle. Vi produserer 2 prosent av oljen i verda, ein del som har vore raskt fallande og er nesten halvert dei siste femten åra. Med gass er det omvendt. Den norske produksjonen av gass er meir enn dobla i same periode, og vi produserer 3 prosent av verdas naturgass, som nesten berre går til eksport. Om vi seier at alternativet til gass i kraftproduksjonen er kol, gjev norsk gass i Europa ein CO₂-reduksjon på 300 millionar tonn, seks gonger Noregs samla CO₂-utslepp. I 2016 auka Storbritannia gassbruken med 18 prosent samstundes som CO₂-utsleppa for fyrste gong sidan 1890 kom under 400 millionar tonn. Reduksjonen frå året før var på 25 millionar tonn, om lag halvparten av dei samla norske utsleppa, og heile reduksjonen kom på grunn av auka bruk av gass, som i hovudsak kom frå Noreg og erstatta det mykje meir CO₂-intensive kolet." (Jon Hustad; Dag og Tid 22. mars)

Men altså: Ut å redde verden med noen titalls TerraWatthours.

"I mitt nærområde er nå dyktige skolerte agenter for kapitalsterke Fred Olsen ute med fristende sjarmoffensiv overfor aktuelle grunneiere/bønder."

"Den ene grunneier settes opp mot den andre. Det jobbes raskt og enkeltvis, sannheter fordreies og framføres stykkevis og delt eller forties." "I småkommuner ... skapes det nå splittelse, uvennskap, isolasjon og ufred mellom naboer og i folket." (Steinar Fuglestveit; Setesdølen 19. mars)

"I nabokommunen Gulen har kommunestyret og eit stort fleirtal av grunneigarar sagt nei til vindmøller. Men trass i alle invendingar har NVE gjeve konsesjon. Sjølv sagt kan avgjerda ankast, men utfallet veit me. Dei folkevalde og grunneigarane sitt syn blir korkje respektert eller påakta.

Ein konsesjon som er gjeven, mot lokalsamfunnet sin vilje, gjev også utbygger rett til å oreigna grunn frå dei som ikkje vil selja. Og utanlandske pengeskuttersiglar inn under falske grønne flagg så ingen skal oppdaga piratane om bord. Dei har det travelt. For det er no landet ligg ope."

"Viss eg som grunneigar gjorde langt mindre inngrep i urørt natur, ville eg bli stilt rettlseg ansvarleg og hamna bak lås og slå." (Albert Kjetland, tidlegare ordførar i Masfjorden; Nationen 19. februar)

"Og Miljødirektoratet utelukker utbygging for store deler av Trøndelagskysten, deriblant Frøya, på grunn av konsekvensene for dyre- og fugleliv, friluftsliv, landskap og konfliktnivå. Men hva hjelper det? NVE trumfer!" (Ing. Kjell Sivertsen; Kl.k. 25. mars)

Kari Merete Andersen (Kl.k.23. mars): "NVE og OED har godkjent 22 utbygginger

i Trøndelag og sagt at de hadde tilstrekkelig kunnskap, de vet nok, til at det bare er å kjøre på, sprengte bort, fylle ned, hogge ut, leveområdene til dyr og planter. De vet nok, men det gjorde ikke vi som er biologer, økologer. Og enda har jeg ikke sagt noe om økonomien i dette, hvem som betaler i kroner og hvem som tjener i euro eller dollar. Det er også en stygg historie."

"Tenk deg kartet over Trøndelagskysten, fra Smøla i sør til og med Vikna i nord. Så setter vi en prikk for hvert vindkraftanlegg som er bygd eller har fått tillatelse til bygging. Vi drar en sirkel på 1,5 mil rundt hver prikk, en vindturbin (eller vindmølle) er synlig lengre enn det. Da har vi sammenhengende sirkler langs hele Trøndelag, absolutt hele kysten!" "Langs Trøndelagskysten er disse anleggene nesten utelukkende lagt i naturområder som ikke har vært berørt av tekniske inngrep tidligere. Det verste er: Område etter område med fri og intakt natur blir til industriområder. Om vi summerer arealet som blir omgjort fra natur til industriareal i Trøndelag nå, blir det 330 kvadratkilometer, og i tillegg kommer altså veier og kraftgater."

Jeg har ikke gjort 'påsser-øvelsen' for Indre Agder-heiene (ofte 5-700 pluss moh.), men i kvadratkilometer er anslaget lignende.

Apropos inngrepsfrie naturområder i Norge - INON. Miljøvernforbundet skriver (i høringsuttalelse vedr. Kvinnesheia vindkraftverk) 1. mars: "Bare i perioden 2008 til 2012 har 888 kvadratkilometer inngrepsfri natur forsvunnet. Inngrep knyttet til kraftlinjer og vind- og vannkraftutbygging utgjorde til sammen ca. 26 prosent av bortfallet. Sørliche deler av Vest-Agder, Rogaland og Aust-Agder sør for Åseral har praktisk talt ingen INON områder igjen."

"Formålet med INON var å definere inngrepsfri natur som et arbeidsverktøy til arealplanlegging og konsesjonssaker. Vindkraftutbygginger utgjør en form for vidtgripende inngrep som ikke eksisterte da INON modellen ble utformet. Både synlighet av turbinmaster og rotorblader på dagtid, og kraftige refleksblink nattetid er synlige over lange avstander og vil medføre en betydelig forringelse av omkringliggende landskap og INON områder. Dagens synlighetskart omfatter bare unntaksvis områder utover 10 km fra vindturbinene. De omfatter i tillegg kun det gjeldende anlegget eksklusivt, men grunnet andre anlegg og konsesjonssøknader, så skulle det vært et krav om at disse skulle vært vist akkumulativt for å gi et riktig bilde av konsekvensene ved den aktuelle utbyggingen i forhold til også andre eksisterende eller planlagte anlegg. Det gjør de pr. dags dato imidlertid ikke og et synlighetskart vil da heller ikke gi befolkningen noe realistisk bilde av et konsesjonssøkt anlegg. Når man også legger til at Miljødirektoratet ikke har kartlagt eller oppdatert kartet i forhold til senere tap av INON områder etter 2012, så mangler faktisk et viktig redskap til å kunne vurdere konsekvensene av en konsesjonssøknad.

Et annet vesentlig moment er at en konsesjonssøknad bare vurderes ut fra de kommunene som berøres direkte av det fysiske anleggsområdet. Som et eksempel så er Lista vindkraftverk også i vesentlig grad synlig i ytre og høyereliggende områder i sørlige deler av Rogaland, i bl.a Sokndal. Den negative påvirkningen av Kvinnesheia vindkraftverk vil på grunn av sin høye plassering i landskapet og med turbinenes høyde derfor gi en vesentlig negativ konsekvens for verdifulle naturområder i hele regionen."

"Nasjonal ramme for landbasert vindkraft legger til rette for vindkraftutbygging vi ikke trenger." "De kollosale vindkraftprosjektene gir samtidig skinn av politisk handlekraft. Dermed tar de oppmerksomhet og incitamentet bort fra felt hvor Norge virkelig kunne bidra:" (Prof.em.NMBU, Olav Hjeljord; Nationen 14. mars)

Offisielt er man i krig med plantenæringen karbondioksid, men hvordan kommer karbonspøkelsesparadigmet reelt til uttrykk?

Forstkandidat Gunnar Kvaal, Nationen 21. mars: "... ved de fleste nasjonale klimautredningene, fra Lavutslippsutvalget via Grønn skattekommisjon til Kli-

mastrategi for 2030. Fotosyntesen er fra-værende, skog og hav knapt nok omtalt. 9
Biosfæren (fotosyntesen) fjerner globalt 50 prosent (skog 25 av dem) av de menneskeskapte utslippene, og grovt regnet 100 prosent i Norge. Stortingsrepresentantene Johan C. Løken og Kaci Kullmann Five fremmet i 1992 et representantforslag om økt skogplanting som klimatililtak. Dette ble effektivt lagt dødt. Fotosyntesen er som tiltaksområde så å si fraværende i klimaforliket".

"Skogen i Norge ble konstatert å være dårlig tilstand først på 1900-tallet. Det ble da igangsatt omfattende tiltak for å bedre tilstanden... På 100 år har dette medført tredoblet stående biomasse og fordoblet tilvekst samt et rikere og mindre truet artsmangfold. Dette innebærer mer enn tredobling av lagret CO2 og det årlige opptaket av CO2."

"Manglende skogbruks- aktivitet gjør nå skogen til et svekket tiltaksområde mot klimautslipp. Svekkelsen "spiser" de små forbedringene i de offisielle utslippsreduksjonene de siste årene. Norge har blitt mindre klimanøytralt. I Troms har mye av olderskogen gått opp i atmosfæren som CO2 pga. "olderdøden" omkring 2000-årskiftet. 80 prosent av bjørkeskogen ifølge Landskogtakseringa) i Nord-Norge er i ferd med å gå samme veg, hovedsakelig på grunn av alder. I 2002 ble tilskott til planting av ny skog fjernet, med konsekvens at plantetallet sank fra 60 til 20 millioner trær pr år. Dette gir redusert tilvekst og karbonbinding over lang tid. Etter hvert vil fredningen av skog slå inn med redusert karbonbinding sammenlignet med aktiv bruk av skogen."

"Biomassen dannet gjennom fotosyntesen er forutsetningen for mat og for til fisk og dyr, materialer, bioenergi osv. og som kan lagres i trevirke, jordsmonn, torv og myr samt sedimentering i hav. Økt fokus på fotosyntesen vil gi et mer korrekt perspektiv på bruk av myr og torv, bruk av kjøtt osv."

"Man finner minimalt om fotosyntese og skog på nettsidene til Cicero og Bjerkenessenteret, de ledende forskningsinstitusjonene på klima i Norge. Hvor er Forskningsrådet med midler? <De er på UiA for å fremme landbasert vindkraft.> Naturforvaltning og miljøbevegelse oppfattes å bestå av mange biologer med antatt kunnskap om fotosyntesen og som derfor aktivt burde jobbe for den og skog som klimatililtak. Men de fremstår gjennomgående som klare motstandere særlig av skogbruk. KLD bruker grovt 1 milliard årlig på å motarbeide fotosyntese og skog som klimatililtak gjennom blant annet vedtaket om vern av 10 prosent av skogen (435 mill kr.) og støtten til miljøorganisasjonene med grovt 250 mill kr (regnskap 2017). En god del av det siste brukes til direkte agitasjon mot fotosyntese og skog som klimatililtak." "... mens ungdommen streiker for økt klimainnsats, blir det mest effektive og kanskje enkleste, tiltaksområdet, sabotert eller direkte motarbeidet."

Behøves kapital til nasjonsbyggende naturforvaltning - bedret skogforvaltning / skogindustri / øket sjølvbergning / annet - (og medfølgende CO2-binding er ikke bonus men revnende likegyldig), så finnes kapitalen pr idag investert alle andre steder enn der nasjonen kan ha størst nytte av den:

"I forbindelse med arbeidet med en ny Sentralbanklover er Stortinget i disse dager i ferd med å lovfeste gjeldende praksis med at Statens Pensjonsfond utland (SPU eller "oljefondet") skal investeres utenfor Norge. I min forrige spalte hevdet jeg at finansiell hamstring kan være bra for individer som skal gå av med pensjon, men at nasjoner - som pr. definisjon ikke skal gå av med pensjon - også bør spare gjennom investeringer i sitt eget produksjonsapparat. Ved å lovfeste dagens praksis gjør man etter mitt syn en feil; man gjør et system som bør ha en kontekstbetinget fleksibilitet enda mer rigid.

Et annet og nokså nærliggende problem er at en ny finanskrixe kan komme til å spise opp mye av fondet." Erik S. Reinert, sivil-og sosialøkonom, prof. i Utviklingsstrategi ved Tallin University of Technology; Det tapte fondet; Klassekampen 20. mars.

"Sannsynligvis vil den neste finanskrisen ha med seg elementer fra det relativt ukjente Statens Reservefond fra 1904-1925. Stortinget opprettet dette fondet som skulle brukes i nødens stund".

"Det gikk ikke bra med fondet. Det som i 1904 så ut som førsteklasses utenlandske verdipapirer var ikke lenger det etter første verdenskrig. I 1923 opplyste

Finansdepartementet at fondets tyske og franske statsobligasjoner neppe var verdt mer enn 1,13 millioner, mens deres bokførte verdi i fondet fremdeles var innkjøpsprisen på cirka 19,7 millioner."

"Fondet var blitt til i 1904 med en sterk følelse av 'kontekstløs trygghet'. Men konteksten endret seg.

Verden av i dag er også en helt annen enn da Statens Petroleumsfond ble opprettet i 1990, på høyden av kapitalismens triumfalisme etter Berlin-murens fall året før. Konteksten i 1990 vil nok historisk vise seg å ha vært mer spesiell enn den i 1904. Ingen av gangene så man fallhøyden som kunne komme. Våre "hardt opp-hamstrede" oljepenger konkurrerer i dag med enorme kapitalmengder sentralbanksjefer i EU og USA skaper med enkle tastetrykk."

Til slutning: Christian Anton Smedshaug (Kl.k. 27. mars) observerer den franske president og lederen for de tyske kristendemokraters ulike tilnærming til Europa-politikk; "den politiske aksene og koordineringen mellom Berlin og Paris <er> tilsynelatende brutt." Men der er også likhet; "... verken Kramp-Karrenbauer eller Macron er i nærheten av å nevne behovet for å minske forskjeller innen land (bare mellom øst og vest), sikre bedre velferd og ikke minst gi folk tilbake troen på rettferd og framgang i eget liv. Begge to beveger seg mellom ideen om Europa, verdiskaping og ønsket om å sette klima ytterligere på dagsorden. Klimadiskusjonen synes å erstatte det politiske fokuset på sosial rettferdighet og bedre fordeling."

"Befolkning etter befolkning ønsker seg tilbake til fellesskapet i nasjonalstaten, der fordelingen kan bedres, lønningene heves og en større produksjonssektor kan gjenreises. Fortsatt er det slik at grenser teller."

Gud "lot alle folkeslag av ett blød bo over hele jorderike, og satte dem faste tider og grenseskjell mellem deres bosteder..." (Ap.gj.17,26) "... folkeslag ... grenseskjell ..."

Med hilsen

Dag Jørgen Høgetveit